ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ଏମ/ଏସ ମେସ୍କୋ ଷ୍ଟିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ଼ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

(ଦେୱାନି ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2206/2013)

6 ମାର୍ଚ୍ଚ, 2013

[ଟି. ଏସ୍. ଠାକୁର ଏବଂ ଜ୍ଞାନ ସୁଧା ମିଶ୍ର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଦ୍ୱୟ]

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, 1950 :

ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 - ରିଟ୍ ଆବେଦନ - ଲୁହାପଥର ଖଣି ପାଇଁ ଲିଜ୍ କ୍ଷେତ୍ରର ପୁନଃ ଆବଣ୍ଟନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିବା ଅନ୍ତ-ବିଭାଗୀୟ ଯୋଗାଯୋଗକୁ ଆପତ୍ତି କରି - ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା: ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସର୍ବୋତ୍ତମ ପଦକ୍ଷେପ ଗଠନ କରୁଥିବା ଏକ ଆନ୍ତଃବିଭାଗୀୟ ଯୋଗାଯୋଗ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଭୁଲ କରିଥିଲେ – ସେହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଅପରିପକ୍ୱ ଥିଲା ଏବଂ ଏହିପରି ଭାବରେ ସମାଧାନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ - ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ-ଲୁହାପଥର ।

ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226-ରିଟ୍ ଆବେଦନ – ସ୍ଥିତାବସ୍ଥା ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦେଶ – ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି – ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା : କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି କରିବା ସ୍ଥିତାବସ୍ଥା ଉପରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିନଥିଲା – ଥରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି ହେବା ପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉତ୍ତରଦାତା – କମ୍ପାନୀକୁ ଏହାର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିଥାନ୍ତେ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ଏହାର ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖି ରିଟ୍ ଆବେଦନର ସମାଧାନ କରିପାରିଥାନ୍ତେ – ଯେହେତୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଅଧିକାରିତା ବିନା ହୋଇନଥିବାରୁ ସରକାର ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରକୁ ବିଚାର କରିବେ ଏବଂ ଏହି ବିଷୟ ଉପରେ ଏକ ଯୁକ୍ତି ଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରାଯିବ ।

ଅଧିସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଲୁହାପଥର ପାଇଁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଲାଇସେନ୍ସ ଏବଂ ଖଣି ଲିଜ୍ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ ଦରଖାସ୍ତ ବିଜ୍ଞାପନର ଜବାବରେ, ଉତ୍ତରଦାତା – କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଦରଖାସ୍ତ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ଯେ ଲିଜ୍ ଧାରୀ ଦୁଇଟି ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା ସ୍ଥାପନ କରିବେ ଏବଂ ଲିଜ୍ ଅଞ୍ଚଳରୁ ବାହାର କରାଯାଇଥିବା ସମଗ୍ର ଲୁହାପଥରକୁ ଏହିପରି ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା ଗୁଡ଼ିକର ଧରାବନ୍ଧା ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଖଣି ସାମଗ୍ରୀର କୌଣସି ବାଣିଜ୍ୟିକ କାର୍ଯ୍ୟପନ୍ଥା କରାଯିବ ନାହିଁ । ପରିଶେଷରେ, ତା 17.3.2000 ରିଖ ର ଚିଠି ଦ୍ୱାରା, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ସପକ୍ଷରେ ଲିଜ୍ ଅନୁଦାନ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ତଥାପି, ଯେତେବେଳେ ଏହା ସୂଚିତ ହେଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା – କମ୍ପାନୀ ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଲିଜର କିଛି କ୍ଷେତ୍ର ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ କୁ ଆବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିବା କ୍ଷେତ୍ର ସହିତ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଆବୃତ ହେଉଛି ଏବଂ କିଛି ଅଞ୍ଚଳ ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିନିୟମ, 1980 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କୁ ଆକର୍ଷିତ କରି ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଅଧୀନରେ ଆସିଛି, ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, 19.9.2006 ତାରିଖର ପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ବିଦ୍ୟମାନ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା ପାଇଁ ଲୁହାପଥର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଆଧାର କରି ସମ୍ବଳର ପୁନଃ ଆବଣ୍ଟନ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀକୁ ଏହାର ସପକ୍ଷରେ ଆବଣ୍ଟିତ ହେବାକୁ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳରୁ ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ଲୁହାପଥରରେ କୌଣସି ବାଣିଜ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏହି ଆନ୍ତଃବିଭାଗୀୟ ଯୋଗାଯୋଗକୁ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ମାଧ୍ୟମରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା 1.2.2007 ତାରିଖ ର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିତାବସ୍ଥା ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲା । ତେବେ, ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀର ଧରାବନ୍ଧା ଆବଶ୍ୟକତାଠାରୁ ଅଧିକ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା 921.258 ହେକ୍ଟର ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ପି.ଏସ୍.ୟୁ. ର 469.25 ହେକ୍ଟର ର ଆବୃତ କ୍ଷେତ୍ରକୁ 1519.980 ହେକ୍ଟର ର ମୋଟ ଖଣି ଲିଜ୍ କ୍ଷେତ୍ରରୁ କାହିଁକି କମ୍ କରି ହେବ ନାହିଁ ତାହାର କାରଣ ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀକୁ 6.2.2007 ତାରିଖ ରେ ଏକ ନୋଟିସ ଜାରି କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସକୁ ଅଣଦେଖା କରି, 19.9.2006 ତାରିଖର ଚିଠିକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଖଣି ଲିଜ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନ ଆବେଦନରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାର ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ହେଲା : (1) ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ରିଟ୍ ଆବେଦନ

ଅପରିପକ୍ୱ ଥିଲା କି, ଯାହା ଏକ ଆନ୍ତଃବିଭାଗୀୟ ଯୋଗାଯୋଗ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଶେଷରେ ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର କୌଣସି ଅଧିକାର କିମ୍ବା ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିନଥିଲା ? (2) ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇପାରିବ କି କାରଣ ଏହା ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥିତାବସ୍ଥା ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶର ଉଲ୍ଲଂଘନ କରି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ?; ଏବଂ (3) କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ନ୍ୟାୟିକ ପରିସର ବାହାରେ ଥିଲା କି ଏବଂ ତେଣୁ ଏହାକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇପାରିବ କି ?

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ, ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ :

<u>ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା - 1</u>

1. ଏହାର ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିବା 19.9.2006 ତାରିଖର ଯୋଗାଯୋଗ ଏବଂ 12.1.2006 ତାରିଖର ଚିଠିର ମିଳିତ ପଠନରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇ ନାହିଁ । ସରକାର ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ଏହି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଆଂଶିକ କିମ୍ବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପୁନଃ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପରେ ହିଁ ଏକ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି କରାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ କୌଣସି ବିବାଦର ପରିସର ବାହାରେ ରଖିବା ପାଇଁ, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ବିବୃତି ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ଲିଜ୍ କ୍ଷେତ୍ରର କୌଣସି ଅଂଶକୁ ପୁନଃଦଖଲ କରିବା ସମ୍ପର୍କରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାହା ଘଟିଥିଲା ତାହା ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏପରି ସ୍ଥିତିରେ, ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଏକ ପଦକ୍ଷେପ ଗଠନ କରୁଥିବା ଏକ ଆନ୍ତଃବିଭାଗୀୟ ଯୋଗାଯୋଗ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରି ରଦ୍ଦ କରିବା,ଏପରି ବିଚାର କରିବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭୁଲ କରିଥିଲେ । ସେହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଅପରିପକ୍ୱ ଥିଲା ଏବଂ ଏହିପରି ଭାବରେ ସମାଧାନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । [ଅନୁଚ୍ଛେଦ 15]

ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା - 2

2. ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥିତାବସ୍ଥା ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସ୍ଥିତାବସ୍ଥାରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିନଥିଲା । ଏହା କେବଳ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀକୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଜବାବ ଦେବାରେ ସକ୍ଷମ କରିଥିଲା । ତେବେ, ଥରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି ହେବା ପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀକୁ ଏହାର ଜବାବ ଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିଥାନ୍ତେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ନୋଟିସ ଉପରେ ସରକାର ଦେଇଥିବା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଏହା ଦ୍ୱାରା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେଉଥିବା ପ୍ରତିକାରର ଆଶ୍ରୟ ନେଇ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂରକ୍ଷିତ ରଖି ରିଟ୍ ଆବେଦନର ସମାଧାନ କରିପାରିଥାନ୍ତେ । ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ଅଧିକାରିତା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଧାରରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସର ବୈଧତା ଉପରେ ଆପତ୍ତି କରିନଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ନୋଟିସକୁ ଅଣଦେଖା କରିପାରିନଥିଲେ, ଯଦିଓ ଏହା ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଭଙ୍ଗ କରି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଏକ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ନିରପେକ୍ଷ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସକୁ ଏକ ଯୁକ୍ତି ଭାବରେ ନେଇପାରିଥାନ୍ତେ ଏବଂ ଯେଉଁଥିରେ ଉତ୍ତରଦାତା ତଥ୍ୟ କିମ୍ବା ଆଇନ ଉପରେ ଏହାର ସମସ୍ତ ବିବାଦକୁ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ । [ଅନୁଚ୍ଛେଦ 16]

ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା - 3

ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ୍ ନ୍ୟାୟିକ ଅଧିକାରିତା ବାହାରେ ନାହିଁ, ପ୍ରକୃତରେ ଏହା ସେପରି ଜଣାପଡୁନାହିଁ, ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି ଯେ ସେଥିରେ ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଏକ ଭଲ ଆଧାର ପ୍ରଦାନ କରେ କି ନାହିଁ, ସରକାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ଖୋଲା ରଖିପାରିବେ । ସରକାର ସତର୍କତାର ସହ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ଉପରେ ବିଚାର କରିବେ ଯାହାକୁ ଉତ୍ତରଦାତା ଉକ୍ତ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଦାଖଲ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବେ । [ଅନୁଚ୍ଛେଦ 18]

ଟି. ଏନ୍. ଗୋଦାବର୍ମନ ଥିରୁମୁଲ୍କପଦ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ 1996 (9) ସପ୍ଲି.ଏସ୍. ସି. ଆର୍. 982 = (1997) 2 ଏସ୍. ସି. ସି. 267 - ଉଦ୍ଧୃତ ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆଇନ ସନ୍ଦର୍ଭ :

1996 (9) ସପ୍ଲି. ଏସ୍. ସି. ଆର୍. 982 ଉଦ୍ଧୃତ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 12

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରୀତା :ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2206/2013

ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି. (C) ସଂଖ୍ୟା 14044/2006 ରେ କଟକସ୍ଥିତ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 16.05.2008 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ୟୁ. ୟୁ. ଲଳିତ, କୀର୍ତ୍ତି ରେଣୁ ମିଶ୍ର, ଶିବାଶିଷ ମିଶ୍ର ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ରାକେଶ ଦ୍ୱିବେଦୀ, ସଞ୍ଜିତ ମହାନ୍ତି, ନବୀନ କୁମାର, ନିଖିଲ ଶର୍ମା, ପ୍ରୀତିକା ଦ୍ୱିବେଦୀ, ଆର. କେ. ରାଠୋର, ଶୈଳେନ୍ଦର ସାଇନି, ଏ. ଦେବ କୁମାର, ଡି. ଏସ୍. ମହରା ।

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଟି.ଏସ୍. ଠାକୁରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା,

1. ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

2. 2008 ମସିହା ମେ ମାସ 16 ତାରିଖରେ କଟକରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଏକ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଏହି ଆବେଦନଟି ଆସିଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ରିଟ୍ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 14044/2006 କୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇ, 2006 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ 19 ତାରିଖରେ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଯୁଗ୍ମ ସଚିବଙ୍କୁ ସମ୍ବୋଧିତ ଏକ ଚିଠି ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ ଆନ୍ତଃବିଭାଗୀୟ ଯୋଗାଯୋଗକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦିଆଯାଇଛି, ଏବଂ ପରମ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ସପକ୍ଷରେ 1519.980 ହେକ୍ଟର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ପାଇଁ ଏକ ଖଣି ଲିଜ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ।

3. 1991 ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ 23 ତାରିଖରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା 647/91 ଅନୁଯାୟୀ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ରାଜ୍ୟର କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅବସ୍ଥିତ ପାଞ୍ଚଟି ବ୍ଲକର 282.46 ବର୍ଗ ମାଇଲ୍ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ଲୁହା/ମାଙ୍ଗାନିଜ ଧାତୁର ସଂରକ୍ଷଣକୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରି ଖୋଲା ରଖିଥିଲେ । ଏହାପରେ ଖଣିଜ ରିହାତି ନିୟମ 1960 ର ନିୟମ 59 ଅନୁଯାୟୀ ଆଗ୍ରହୀ ଘରୋଇ ପକ୍ଷଙ୍କ ଠାରୁ ଉକ୍ତ ବ୍ଲକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଖଣିଜଦ୍ରବ୍ୟ ଖୋଜିବା ଲାଇସେନ୍ସ ଏବଂ ଖଣି ଲିଜ୍ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଆବେଦନପତ୍ର ଆହ୍ୱାନ କରାଯାଇଥିଲା । ରାଜ୍ୟର ଖଣିଜ ଭଣ୍ଡାରର ସର୍ବୋତ୍ତମ ଉପଯୋଗ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରି ଏବଂ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ରାଜ୍ୟର ଦୁଇଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ମୁଖ୍ୟତଃ ଆଦିବାସୀ ଜନସଂଖ୍ୟା ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତି

ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରି ରାଜ୍ୟର ଅର୍ଥନୀତିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ଏହି ଅଭ୍ୟାସର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ । ଲିଜ୍ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବା ଏବଂ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ, ସମସ୍ତ ଅଗ୍ରଣୀ ଇସ୍ପାତ ନିର୍ମାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଖୋଲା ଥିଲା ।

4. ବିଜ୍ଞାପନ ନୋଟିସର ଜବାବରେ ବିଭିନ୍ନ ପକ୍ଷଙ୍କ ଠାରୁ ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତରଦାତା-ମେସ୍କୋ ଷ୍ଟିଲସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇଥିବା ପରି ଜଣାପଡ଼େ, ଯାହା ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ସପକ୍ଷରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଏକ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ସୁପାରିଶ ଶେଷ ସୀମାରେ ପହଞ୍ଚିଛି । ଖଣିଜ ରିହାତି ନିୟମ, 1960 ର ନିୟମ 27 (3) ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ତାଙ୍କ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଖଣି ଲିଜ୍ ମଞ୍ଜୁର ପାଇଁ ନିୟମ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଜାରି କରିବା ସମୟରେ ଯେଉଁ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଲାଗୁ କରିଥିଲେ, ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ସର୍ତ୍ତ ଥିଲା ଯେ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଲିଜ୍ ଧାରୀ ଦୁଇଟି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା ସ୍ଥାପନ କରିବେ । ଅନ୍ୟ ସର୍ତ୍ତଟି ଥିଲା ଯେ ଲିଜ୍ ଧାରୀ ଲିଜ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ବାହାର କରାଯାଇଥିବା ସମଗ୍ର ଲୁହାପଥରକୁ ଦୁବୁରୀ ଏବଂ ଜାଖାପୁରାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବାକୁ ଥିବା ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାର ଧରାବନ୍ଧା ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ଏବଂ ଖଣି ସାମଗ୍ରୀର କୌଣସି ବାଣିଜ୍ୟିକ କାରବାର ଏହା ଦ୍ୱାରା କରାଯିବ ନାହିଁ ।

5. 30 ବର୍ଷର ଅବଧି ପାଇଁ କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାର ସୁନ୍ଦରା ଏବଂ ପିତାପୋଖାରୀ ଗ୍ରାମରେ 508.500 ହେକ୍ଟର କ୍ଷେତ୍ର ବ୍ୟତୀତ କଡାକଲା ଏବଂ ଲୁହାକଲା ଗ୍ରାମରେ 1011.480 ହେକ୍ଟର କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଲୁହାପଥର ଉତ୍ତୋଳନ ପାଇଁ, 7 ଜାନୁଆରୀ, 1999 ରେ ଏକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଭାରତ ସରକାର, ଇସ୍ପାତ ଏବଂ ଖଣି ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ, ଖଣି ବିଭାଗ,ଖଣି ଲିଜ୍ ଅନୁଦାନ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଅନୁମୋଦନ ଜଣାଇଥିଲେ । ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବିକାଶ) ଅଧିନିୟମ, 1957 ର ସଂଶୋଧିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ (ସଂରକ୍ଷଣ) ଅଧିନିୟମ, 1980 ଏବଂ ଏହାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି ହୋଇଥିବା 27 ଜାନୁଆରୀ, 1994 ତାରିଖର ନୋଟିସ ବ୍ୟତୀତ ଏହା ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ନିୟମର ଅନୁପାଳନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ଏହି ଅନୁମୋଦନ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଥିଲା ।

6. କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଅନୁମୋଦନ ପାଇବା ପରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀକୁ ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଜଣାଇଲେ, ଯାହା ଅଧୀନରେ ଏହା ଉପରୋକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଲୁହାପଥର ଖନନ ପାଇଁ ଏକ ଖଣି ଲିଜ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଛି ଯେଉଁଥିରେ କେଉଁଝର ଜିଲ୍ଲାର ସୁନ୍ଦରା ଏବଂ

ପିଡାପୋଖାରୀ ଗ୍ରାମର 377.690 ହେକ୍ଟର ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି । 8 ଫେବୃଆରୀ, 1999ରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀକୁ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଚିଠିରେ ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଖଣି ଲିଜ୍ ପରିଚାଳନା କରିବ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀକୁ ଏହାର ସ୍ୱୀକୃତି ଜଣାଇବାକୁ ବାଧ କରିଥିଲା । ଏହାର ଜବାବରେ, ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ 15 ଫେବୃଆରୀ, 1999 ରେ ଏହାର ଚିଠି ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଚିଠିରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ବିନା ସର୍ତ୍ତରେ ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଏହି ସ୍ୱୀକୃତି ପତ୍ର ପରେ 13 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1999 ରେ ଆଉ ଏକ ଚିଠି ଆସିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଏହା ଏକ ଖଣି ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିସାରିଛି ଏବଂ ସୁନ୍ଦରା ଏବଂ ପିଡାପୋଖାରୀ ଗ୍ରାମରେ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ବୋଲି କୁହାଯାଉଥିବା 508.500 ହେକ୍ଟରରୁ ଅଧିକ ଅଞ୍ଚଳରେ ଖଣି ଲିଜ୍ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ସଂରକ୍ଷଣ ସମାପ୍ତି ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିଛି । ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ହେଉଛି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ଏହା କଳିଙ୍ଗ ନଗର, ଶିଳ୍ପ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ, ସୁକିନ୍ଦା, ପି. ଓ. ଦାନାଗାଡ଼ି, ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲା, ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହାର ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ସମାପ୍ତି ହେବା ଉପରେ ଅଛି, ଯାହା ଏପ୍ରିଲ/ମେ, 1999 ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଶେଷରେ 17 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1999 ରେ ଏହାର ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ସପକ୍ଷରେ ପୂର୍ବରୁ ସୂଚିତ ହୋଇଥିବା ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ଲିଜ୍ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ ।

7. 19 ଜୁନ୍, 2000 ରେ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀକୁ ସମ୍ବୋଧିତ କରି ଏକ ଚିଠି ମାଧ୍ୟମରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ସରକାର ଦ୍ୱାରା 11 ଅକ୍ଟୋବର, 1999 ର ଚିଠି ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀକୁ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ , କମ୍ପାନୀ ଆବଶ୍ୟକ ଖଣି ଯୋଜନା ଦାଖଲ କରିବାରେ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଖଣି ଲିଜରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ଅନୁମୋଦନ ହାସଲ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଦୁଇଟି ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା ସ୍ଥାପନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କମ୍ପାନୀର ନିଷ୍କ୍ରିୟତା କାରଣରୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା, କ୍ୟାପ୍ଟିଭ୍ ପାୱାର ପ୍ଲାଣ୍ଟ ଏବଂ ଟାଉନସିପ୍ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀର ସହଯୋଗୀ ସଂସ୍ଥା ମେସ୍କୋ କଳିଙ୍ଗ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା ସପକ୍ଷରେ ଆବଣ୍ଟିତ 3100 ଏକର ଜମି ଆବଣ୍ଟନକୁ ବାତିଲ କରିବା ପାଇଁ ଇତ୍ୟୋ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା । ସେହି ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ଖଣିଜ ରିହାତି ନିୟମ, 1960 ର ନିୟମ 26 (1) ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଯେ ପୂର୍ବରୁ ବିଦ୍ୟମାନ

ଥିବା ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ଲୁହାପଥର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇପାରିବ କି ନାହିଁ ଯାହା କମ୍ପାନୀକୁ ଉକ୍ତ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଲୁହାପଥର ଜମା ରଖିବା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ସରକାରଙ୍କୁ ଫେରାଇ ଆଣିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ କରିବ କି ନାହିଁ ତାହା ଆଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀକୁ ଚିଠି ମାଧ୍ୟମରେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

୫. ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ଉପରୋକ୍ତ ଚିଠିର ପ୍ରାପ୍ତିକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ସମଗ୍ର ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ଖଣି ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 31 ଜାନୁଆରୀ, 2000 ରେ ପୃଥକ ଭାବରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଲିଜ୍ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ମୋଟ ପରିମାଣ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 508.500 ହେକ୍ଟର ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଥିଲା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ କେବଳ ଏକ ବିବିଧତା ପ୍ରସ୍ତାବ ଦାଖଲ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା । କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା କେତେକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ ବିଷୟରେ ଏହା ଯେପରିକି ଚାଲିଥିବା ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅଞ୍ଚଳର ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ହେଉଛି, କମ୍ପାନୀ କହିଛି ଯେ ଏହା ପୂର୍ବରୁ 57.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରକଳ୍ପରେ ନିବେଶ କରିସାରିଛି କିନ୍ତୁ ଇସ୍ପାତ ବଜାର ଏକ ଦୁର୍ବଳ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଦେଇ ଗତି କରୁଥିବାରୁ ଏହାକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା, ଯେଉଁ କାରଣରୁ ବଜାରରେ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣର ଇସ୍ପାତ ଥିବାରୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରମୁଖ ଇସ୍ପାତ କମ୍ପାନୀ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିଲେ । ଏକ କାନାଡ଼ୀୟ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଆର୍ଥିକ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ସମେତ ଖଣିର ବିକାଶ ପାଇଁ ପ୍ରମୁଖ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଛି ବୋଲି ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ଦାବି କରିଛି ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇଛି ଯେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ବିପୁଳ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବ ।

୨. ଏହା ପରେ ପ୍ରାୟ ଚାରି ବର୍ଷ ଧରି ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଶାସନିକ ସ୍ତରରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଏହି ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ରହିଥିବା ପରି ମନେହୁଏ । ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ହେଉଛି, 2004 ମସିହା ମେ ମାସ 26 ତାରିଖରେ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଇସ୍ପାତ ଏବଂ ଖଣି ବିଭାଗର ଯୁଗ୍ମ ସଚିବଙ୍କୁ ଚିଠି ଲେଖି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ, ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଲିଜ୍ ରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିବା 469.25 ହେକ୍ଟର କ୍ଷେତ୍ର ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡକୁ ଆବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିବା କ୍ଷେତ୍ର ସହିତ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଆବୃତ ହେଉଛି ଏବଂ ଯଦିଓ ସରକାର 2000 ମସିହା ଜୁନ ମାସ 1 ତାରିଖରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଚିଠି ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ଆଂଶିକ ଆବୃତ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥିଲେ, ତଥାପି ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସରକାରୀ ଆଦେଶ ମିଳିନାହିଁ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଡି.ଏଫ୍.ଓ., କେନ୍ଦୁଝର 15

ଜାନୁଆରୀ, 2004 ଏବଂ 7 ଫେବୃଆରୀ, 2004 ରେ ଏହାର ଚିଠି ଅନୁଯାୟୀ ସୂଚିତ କରିଥିଲେ ଯେ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହୋଇଥିବା ଅଞ୍ଚଳର ଅଧିକାଂଶ ଅଂଶ ଖଣ୍ଡାଧାର ଡି.ପି.ଏଫ୍. ଅଧୀନରେ ଆସିଛି ଏବଂ ଡି.ଏଲ୍.ସି. ସୂଚନାର ସ୍ତମ୍ଭ 7 ଅନୁଯାୟୀ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ବୋଲି ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଉପରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ସତ୍ୟପାଠ ଶପଥ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଖଣି ଅଧିକାରୀ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା 802.6678 ହେକ୍ଟର ପରିସୀମା ମଧ୍ୟରୁ 692.6953 ହେକ୍ଟରର ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଅଧୀନରେ ଆସିଥିଲା ଯାହା ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିନିୟମ, 1980 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଆକର୍ଷିତ କରିଥିଲା । ତେଣୁ ଉକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଖଣି ଲିଜ୍ ଦଲିଲ କରିବା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟରୁ ମଞ୍ଜୁରି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ଏବଂ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ପୂର୍ବକ ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ ହୋଇନଥିଲା, ଲିଜ୍ ଦଲିଲ କରିବା ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ନଥିଲା । 19 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 2006 ର ଅନ୍ୟ ଏକ ଚିଠି ଦ୍ୱାରା ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ବିଦ୍ୟମାନ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା ପାଇଁ ଲୁହାପଥର ଆବଶ୍ୟକତା ଆଧାରରେ ସମ୍ବଳର ପୁନଃ ଆବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ୟୁନିଟ୍ ପାଇଁ ଏହାର ପ୍ରକୃତ ଆବଶ୍ୟକତା ଆଧାରରେ ଏହା ସପକ୍ଷରେ ଆବଣ୍ଟିତ ହେବାକୁ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳରୁ ବାହାର କରାଯାଇଥିବା ଲୁହାପଥରରେ କୌଣସି ବାଣିଜ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କରିବାକୁ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

10. ଉକ୍ତ ଆନ୍ତଃବିଭାଗୀୟ ଯୋଗାଯୋଗ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷୁବ୍ଧ ହୋଇ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ କଟକ ସ୍ଥିତ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 14044/2006 ଦାଖଲ କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁପାରିଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଲିଜ୍ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ହ୍ରାସ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଗ୍ରାମରେ ସମଗ୍ର 1519.980 ହେକ୍ଟର ଜମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଖଣି ଲିଜ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ପରମ ଆଦେଶ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲା । 2007 ମସିହା ଫେବୃଆରୀ 1 ତାରିଖର ଏକ ଆଦେଶରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସ୍ଥିତାବସ୍ଥା ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 6 ଫେବୃଆରୀ, 2007 ରେ ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିଥିଲେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀକୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଆହ୍ୱାନ କରିଥିଲେ ଯେ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଆବୃତ ହୋଇଥିବା ରାଜ୍ୟ ପିଏସୟୁର 469.25 ହେକ୍ଟର ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା-

କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ୟୁନିଟର ଧରାବନ୍ଧା ଆବଶ୍ୟକତାଠାରୁ ଅଧିକ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା 921.258 ହେକ୍ଟର କ୍ଷେତ୍ରକୁ କମ୍ପାନୀକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା 1519.980 ର ମୋଟ ଖଣି ଲିଜ୍ କ୍ଷେତ୍ରରୁ କାହିଁକି କାଟି ହେବ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସକୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଏହି ଆଧାରରେ ଅଣଦେଖା କରିଥିଲେ ଯେ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥିତାବସ୍ଥା ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଶେଷରେ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ ଅଞ୍ଚଳ ସହିତ ଆଂଶିକ ଆବୃତ କରିଥିବା ଅଭିଯୋଗ କାରଣରୁ କିମ୍ବା ଦ୍ୱିତୀୟ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା ସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ଏହାର ସହଯୋଗୀ ସଂସ୍ଥାର ବିଫଳତା ହେତୁ ଖଣି ଲିଜ୍ କ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ହ୍ରାସ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ନୁହେଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ ଯେ ଯଦିଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଅଞ୍ଚଳର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ କମେଇବା ବିଷୟରେ କୌଣସି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ଜାରି କରିନାହାଁନ୍ତି, ଯେହେତୁ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଏକ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିବା ପରି ଜଣାପଡୁଛି, ଯାହା ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଏପରି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି କରିବା କେବଳ ଏକ ଆନୁଷ୍ଠାନିକତା । ସେହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟାରୋପ ସତ୍ୟପାଠର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 8 ଉପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ଖଣି ଲିଜ୍ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଏହା ଏକ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା ସ୍ଥାପନ କରିବାର ବିପଦ ଉଠାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ତଦନୁସାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 19 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 2006ରେ ଚିଠିକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଖଣି ଲିଜ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ପରମ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଉକ୍ତ ରାୟର ସଠିକତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରେ ଯାହା ଏହା ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ ନଜରକୁ ଆସିଛି ।

11. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ୟୁ. ୟୁ. ଲଳିତ, ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ତ୍ରି - ସ୍ତରୀୟ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ । *ପ୍ରଥମତଃ,* ସେ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ରିଟ୍ ଆବେଦନ ସ୍ପଷ୍ଟତଃ ଅପରିପକ୍ୱ ଥିଲା କାରଣ ସରକାର କୌଣସି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇନଥିଲେ ଯାହାକୁ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଆପତ୍ତି କରାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା କିମ୍ବା କେବଳ 19 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 2006 ର ଏକ ଆନ୍ତଃବିଭାଗୀୟ ଚିଠି ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ରିଟ୍ ଆବେଦନ ରକ୍ଷଣଶୀଳ ନଥିଲା, ଯାହା ନିଜ ଦ୍ୱାରା ପକ୍ଷମାନଙ୍କ କୌଣସି ଅଧିକାର କିମ୍ବା ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିନଥିଲା, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅତିରିକ୍ତ କ୍ଷମତା ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାକୁ ଆପତ୍ତି

କରିବାକୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କାରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । *ଦ୍ୱିତୀୟତଃ*, ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦିଓ ଏହି ଚିଠିକୁ ଲିଜ୍ କ୍ଷେତ୍ର ହ୍ରାସ ସମ୍ପର୍କରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇପାରିବ, ତଥାପି ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ଏକ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଯିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 30 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ୍ । *ତୃତୀୟତଃ,* ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀକୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରି, ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଥାପିତ କାରଖାନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରକୃତ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ପରେ ଲିଜ୍ କ୍ଷେତ୍ର ହ୍ରାସ କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେବା ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ ସରକାର ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇନାହାନ୍ତି ଏବଂ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିରୋଧରେ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ଯାହା କହିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା ତାହା କହିପାରିବ, ଯେଉଁଠାରେ ସରକାର ଏହା ଉପରେ ଏକ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ସୂଚିତ କରିପାରିବେ, ଯଦି ଅନ୍ୟଥା ଅନୁମୋଦନୀୟ ତେବେ ଆଦେଶକୁ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କିମ୍ବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇପାରିବ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସକୁ ଯେତିକି ଅଣଦେଖା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ଏକ ବ୍ୟର୍ଥ ଅଭ୍ୟାସ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରି ଆଗକୁ ବଢ଼ିଥିଲେ, ଏହା ଏକ ଗୁରୁତର ତ୍ରୁଟିରେ ପଡ଼ିଥିଲା ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଲଳିତ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ । ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀକୁ ଯେଉଁ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ ତାହା ବିଚାର କରିବା ପରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଉପରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି ନେବାକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଅନୁମତି ଦେବା ଉଚିତ ଥିଲା ।

12. ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ତରଫରୁ ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ରାକେଶ ଦ୍ୱିବେଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେଯଦିଓ ଆବେଦନକାରୀ-ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ହୋଇଥିବା କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ରିଟ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇ ନଥିଲା,ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନୋଟିସ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇପାରିବେ ଏବଂ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ସମର୍ଥନଯୋଗ୍ୟ ଥିବା ଆଧାର ଏବଂ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ସମାନ ବୈଧତା ଜାରି କରାଯାଇଛି କି ନାହିଁ ତାହା ଯାଞ୍ଚ କରିପାରିବେ । ସେ ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯଦିଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବ୍ୟତିକ୍ରମ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହାର ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବା କ୍ଷମତାର ଏପରି କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ କଦାପି ମନମୁଖୀ କିମ୍ବା ଇଚ୍ଛାକୃତ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଯେକୌଣସି ପ୍ରକାରେ, ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବାର କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ, ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ୟାୟ ଥିଲା, କାରଣ ସରକାରଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରୟାସ ଥିଲା ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନିକୁ

ନିଜ ସପକ୍ଷରେ ପୂର୍ବରୁ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଖଣି ଲିଜର ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 2001 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 29 ତାରିଖରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ବୈଠକରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ଏହି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଆଂଶିକ ଆବୃତ କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯାଇ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ଏକ କପି ସଂଲଗ୍ନ R-1 ଭାବରେ ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଦ୍ୱିତୀୟ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ବିଷୟରେ କିଛି କରୁ ନାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନୁଦାନ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ହୋଇଥିବା ମଞ୍ଜୁରି ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀକୁ ଏହାର ଅଧିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ବାହାନା ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ଶ୍ରୀ ଦ୍ୱିବେଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏକ ଅନୁମୋଦିତ ଖଣି ଯୋଜନାର ଆବଶ୍ୟକତା ଯାହା ଲିଜ୍ ମଞ୍ଜୁର ପାଇଁ ଏକ ସର୍ତ୍ତ ଥିଲା, ତାହା ପୂର୍ବରୁ ପାଳନ ହୋଇସାରିଥିବା ବେଳେ, ଜଙ୍ଗଲ (ସଂରକ୍ଷଣ) ଅଧିନିୟମ, 1980ର ଧାରା 2 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକଳ୍ପର ମଞ୍ଜୁରୀ ଏବଂ ପରିବେଶ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଶୂନ୍ୟ ଆପତ୍ତି ମଞ୍ଜୁର ଅଧୀନରେ ଲିଜ୍ ଦଲିଲ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇପାରିବ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ସେହି ପରିସର ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇପାରିବ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଦ୍ୱିବେଦୀ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏପରି ମଞ୍ଜୁରୀ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଟିପ୍ପଣୀ ଦେଇନଥିଲେ କେବଳ ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନୁହେଁ, ବରଂ *ଟି.ଏନ୍. ଗୋଦାବର୍ମନ ଥିରୁମୁଲ୍କପଦ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* (1997) 2 ଏସ.ସି.ସି 267 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ କାରଣରୁ ମଧ୍ୟ ,ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଏହା ଏକ ତ୍ରୁଟି କରିଛି, କିନ୍ତୁ ଏହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଦେଶକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବାର କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ନାହିଁ ।

13. ଅଧିବକ୍ତା ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ନିବେଦନଗୁଡିକୁ ଆମେ ଉତ୍କଣ୍ଠାର ସହ ଶୁଣାଣି କରିଛୁ । ଆମ ମତରେ, ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ଅବଧାରଣ ପାଇଁ ଉଠିଥାଏ :

(1) ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଅପରିପକ୍ୱ ଥିଲା କି, ଯାହା ଏକ ଆନ୍ତଃବିଭାଗୀୟ ଯୋଗାଯୋଗ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଶେଷରେ ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର କୌଣସି ଅଧିକାର କିମ୍ବା ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିନଥିଲା ?

(2) ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇପାରିବ କି କାରଣ ଏହା ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥିତାବସ୍ଥା ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶର ଉଲ୍ଲଂଘନ କରି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ?

(3) କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ବାହାରେ ଥିଲା କି ଏବଂ ତେଣୁ ଏହାକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇପାରିବ କି ?

14. ଆମେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ରମାନୁସାରେ ସମାଧାନ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଛୁ ।

<u>ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 1 ବିଷୟରେ</u>

15. ରିଟ୍ ଆବେଦନ, ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ ଉପରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଛି, ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ ବାହାରିଥିବା ଏକ ଯୋଗାଯୋଗ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ଲିଜ୍ ଦଲିଲ ତୁରନ୍ତ ନିଷ୍ପାଦିତ ହୋଇପାରିବ କି ନାହିଁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ସହିତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ କିଛି ତଥ୍ୟଗତ ଦିଗକୁ ଆଗକୁ ଅଣାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ଚିଠିକୁ ଯତ୍ନର ସହ ପଢ଼ିଲେ ଜଣାପଡ଼ିବ ଯେ 12 ଜାନୁଆରୀ, 2006 ରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଯୁଗ୍ମ ସଚିବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ଚିଠି ଏବଂ 29 ଅଗଷ୍ଟ, 2006 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ ଏକ ଚିଠି ଅନୁସାରେ ଏହା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ପୂର୍ବ ଚିଠି ଦ୍ୱାରା ସରକାରଙ୍କ ଯୁଗ୍ମ ସଚିବ ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏଥିରେ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ବାସ୍ତବ ଆକଳନ କରିବା ଏବଂ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ମଞ୍ଜୁରି ଅଧୀନରେ ଏକ ଲିଜ୍ ଦଲିଲ ନିଷ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ପୁନଃ ଆବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳକୁ ପୁନଃ ଦଖଲ ନେବା ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଉକ୍ତ ଯୋଗାଯୋଗର ଜବାବ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ମାନଚିତ୍ର ଏବଂ ସର୍ବେକ୍ଷଣର ସନ୍ଦର୍ଭ ଦେଇ ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଖଣିଜ ଭଣ୍ଡାରର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଏକ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ । ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିବା 12 ଜାନୁଆରୀ 2006 ର ଚିଠି ଓ 19 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2006 ର ଯୋଗାଯୋଗ ପତ୍ରର ମିଳିତ ପଠନରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇ ନାହିଁ, ତଥାପି ସରକାର ଇସ୍ପାତ ଏବଂ ଖଣି ବିଭାଗର ଯୁଗ୍ମ ସଚିବଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷରରେ 12 ଜାନୁଆରୀ, 2006 ରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ଯୋଗାଯୋଗରେ ସୂଚିତ

କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥାଇପାରନ୍ତି । ଏହା ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ 12 ଜାନୁଆରୀ 2006 ତାରିଖର ଯୋଗାଯୋଗକୁ କୌଣସି ଆପତ୍ତି କରାଯାଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଏହା ସୂଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ରଖାଯାଇ ନଥିଲା, ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରୁ କମ୍ କରିବା ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି କେବେ ନିଆଯାଇଥିଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀର ଶୁଣାଣି ପାଇଁ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଏକ ବ୍ୟର୍ଥ ପ୍ରୟାସରେ ପରିଣତ କରାଯାଇଥିଲା । ଅପରପକ୍ଷରେ, ଯେଉଁ କାରଣ ଦର୍ଶାଇ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ସରକାରଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀଠାରୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଲିଜ୍ କ୍ଷେତ୍ରର ଏକ ଅଂଶକୁ ପୁନର୍ବାର ଦାବି କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିଥିଲା, ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମଗ୍ର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅସ୍ଥାୟୀ ଥିଲା ଏବଂ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି ସ୍ତରରେ କୌଣସି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇନଥିଲା । ସରକାର ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ଏହି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଆଂଶିକ କିମ୍ବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପୁନଃ ଦଖଲ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପରେ ହିଁ ଏକ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି କରାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ କୌଣସି ବିବାଦର ପରିସର ବାହାରେ ରଖିବା ପାଇଁ, ଶ୍ରୀ ଲଳିତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ବିବୃତି ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଲିଜ୍ କ୍ଷେତ୍ରର କୌଣସି ଅଂଶକୁ ପୁନଃ ଦଖଲ କରିବା ବିଷୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାହା ଘଟିଥିଲା ତାହା ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏଭଳି ସ୍ଥିତିରେ, ଏକ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଛି ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଏକ ପଦକ୍ଷେପ ଗଠନ କରୁଥିବା ଏକ ଆନ୍ତଃବିଭାଗୀୟ ଯୋଗାଯୋଗ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରି ତାହାକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ । ସେହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଅପରିପକ୍ୱ ଥିଲା ଏବଂ ଏହିପରି ଭାବରେ ସମାଧାନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା । ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 1 ର ଆମର ଉତ୍ତର ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆସ୍ତିବାଚକ ଅଟେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 2 ସମ୍ବନ୍ଧରେ

16. ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 1 ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ସମୟରେ ଆମେ ଯାହା କହିଛୁ, ତାହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଆମକୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଅଟକାଇବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥିତାବସ୍ଥା ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ

ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି କରିବାରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା କି ନାହିଁ ତାହା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଥିଲା । କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି ହେବା ସ୍ଥିତାବସ୍ଥା ଉପରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିନଥିଲା । ଏହା କେବଳ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀକୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଜବାବ ଦେବାରେ ସକ୍ଷମ କରିଥିଲା । ଯାହାହେଉ, ଥରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି ହେବା ପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀକୁ ଏହାର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିଥାନ୍ତେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ନୋଟିସ ଉପରେ ସରକାର ଦେଇଥିବା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଏହା ଦ୍ଵାରା ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଉଥିବା ପ୍ରତିକାରର ଆଶ୍ରୟ ନେଇ ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂରକ୍ଷିତ କରି ରିଟ୍ ଆବେଦନର ସମାଧାନ କରିପାରିଥାନ୍ତେ । ଯାହା ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ତାହା ହେଉଛି ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଧାରରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସର ବୈଧତା ଉପରେ ବିରୋଧ କରିନଥିଲା । ଯଦି କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସର ବୈଧତା ଉପରେ ଏହି ଆଧାରରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଥିଲା ଯେ ଏହାକୁ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ କୌଣସି ଅଧିକାରିତା ନାହିଁ, ତେବେ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା ସେହି ଆଧାରରେ ନୋଟିସକୁ ଆପତ୍ତି କରିବାରେ ଏବଂ ଏକ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ରଖିବାରେ କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନଥିଲା । ସେହି ଘଟଣାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ନୋଟିସର ବୈଧତା ଯାଞ୍ଚ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳିଥାନ୍ତା । ଏପରି କୌଣସି ଆପତ୍ତିର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ନୋଟିସକୁ ଅଣଦେଖା କରିପାରିନଥିଲେ, ଯଦିଓ ଏହା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଭଙ୍ଗ କରି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନୋଟିସ ଅନୁଯାୟୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ରୋକିବା ଗୋଟିଏ କଥା ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହି ନୋଟିସକୁ ବୈଧତା ଦୃଷ୍ଟିରେ ବିବେଚନା କରିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ କଥା । ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ପଦରୁ ହଟେଇବା ପ୍ରକ୍ରିୟାର କାରଣ ଭାବରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ନେଇପାରିଥାନ୍ତେ ଯାହା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ନିରପେକ୍ଷ ଥିଲା ଏବଂ ଯେଉଁଥିରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଏହାର ସମସ୍ତ ବିବାଦକୁ ତ୍ଵରାନ୍ୱିତ କରିପାରିବେ, ତାହା ତଥ୍ୟ ଉପରେ ହେଉ କିମ୍ବା ଆଇନରେ । ତେଣୁ, ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 2 ର ଆମର ଉତ୍ତର ନକାରାତ୍ମକ ଅଟେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 3 ବିଷୟରେ

17. ଯଦିଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ ପାଇଁ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସର ବୈଧତା ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ, କାରଣ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏହା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଯାଇ ନଥିଲା । ଆମେ ଶ୍ରୀ ଦ୍ଵିବେଦୀଙ୍କୁ ଶ୍ରେୟ ଦେଇପାରିବା, ଯିଏକି ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ବିଦ୍ଵାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା,ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ ସେ

ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ଆଧାରରେ ନୋଟିସର ବୈଧତାକୁ ଗମ୍ଭୀରତାର ସହ ଆପତ୍ତି କରିନାହାଁନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ଦ୍ୱିବେଦୀ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଉପଯୁକ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହାର ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବା କିମ୍ବା ସଂଶୋଧନ କରିବାର ବିକଳ୍ପ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ, କିନ୍ତୁ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା ଏପରି ପରିସ୍ଥିତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିନଥିଲା ଯାହା ଏପରି ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବାକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିପାରିବ ।

18. କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସର ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ଆମେ କୌଣସି ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେବାକୁ କିମ୍ବା କୌଣସି ମତ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉ ନାହୁଁ । ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନୋଟିସ ନ୍ୟାୟିକ ପରିସର ବାହାରେ ନାହିଁ, ପ୍ରକୃତରେ ଏହା ସେପରି ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ,ଏଥିରେ ନିଆଯାଇଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଏକ ଭଲ ଆଧାର ପ୍ରଦାନ କରେ କି, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ସରକାରଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ଖୋଲା ରଖାଯାଇପାରିବ । ଆମେ କେବଳ ଏତିକି କହିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ନୋଟିସରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଧାର ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ ସଂସ୍କରଣର ସମର୍ଥନରେ ଏହାର ବୈଧତା ବିଷୟରେ ବିସ୍ତୃତ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଆଧାର ଏବଂ ନିବେଦନ ମଧ୍ୟ ବେଶ୍ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ବିଷୟକୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇନାହିଁ , ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପକ୍ଷପାତ କରିବା କିମ୍ବା ଉଭୟ ପକ୍ଷର ଉକ୍ତ ଯୁକ୍ତିର ଗୁଣବତ୍ତା ବିଷୟରେ କୌଣସି ମତ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରୁ । ଆମ ମତରେ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଯୁକ୍ତିକୁ ସରକାରଙ୍କ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବା ପାଇଁ ଖୋଲା ରଖିବା ଉଚିତ, ଆମ ମତରେ, ଯେଉଁମାନେ ଉତ୍ତରକୁ ଯତ୍ନର ସହ ବିଚାର କରିବେ, ଯାହା ଉତ୍ତରଦାତା ଉକ୍ତ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସରେ ଦାଖଲ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଏହି ବିଷୟ ଉପରେ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିପାରିବେ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 3 ର ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇଛି ।

19. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରି ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଆମେ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଛୁ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ଆଜିଠାରୁ ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 6 ଫେବୃଆରୀ 2007 ରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସର ଉତ୍ତର ଦାଖଲ କରିବେ । ତା'ପରେ ସରକାର ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତର ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପରେ ଦୁଇ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତରଦାତାକୁ ସୂଚନା ଦେଇ ଏହି ବିଷୟ ଉପରେ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ

ଆଦେଶ ପାରିତ କରିପାରିବେ । ଯଦି ଏପରି କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶ କୌଣସି କାରଣରୁ ଉତ୍ତରଦାତା-କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ, ତେବେ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମଞ୍ଚ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ସ୍ୱାଧୀନତା ରହିବ ।

20. ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବାକୁ ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଆର୍.ପି. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ରଶ୍ମିତା ମୁର୍ମୁ ,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।